

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2022. május 13.
(OR. en)

9053/22

Intézményközi referenciaszám:
2022/0147 (COD)

CONSOM 115
MI 387
COMPET 331
EF 137
ECOFIN 425
DIGIT 96
CODEC 687
CYBER 168

FEDŐLAP

Küldi: az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma: 2022. május 12.
Címzett: a Tanács Főtitkarsága

Biz. dok. sz.: COM(2022) 204 final

Tárgy: Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE a 2011/83/EU irányelvnek a távollevők között kötött pénzügyi szolgáltatási szerződések tekintetében történő módosításáról és a 2002/65/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2022) 204 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2022) 204 final

Brüsszel, 2022.5.11.
COM(2022) 204 final

2022/0147 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

a 2011/83/EU irányelvnek a távollevők között kötött pénzügyi szolgáltatási szerződések tekintetében történő módosításáról és a 2002/65/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

{SEC(2022) 203 final} - {SWD(2022) 141 final} - {SWD(2022) 142 final}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

A fogyasztói pénzügyi szolgáltatások távértékesítéssel történő forgalmazásáról szóló 2002/65/EK irányelv (a továbbiakban: az irányelv) célja – ezen a területen egyes fogyasztóvédelmi szabályok harmonizálásával – az egységes piacon a pénzügyi szolgáltatások szabad mozgásának és magas szintű fogyasztóvédelemnek a biztosítása. Amennyiben az adott fogyasztói pénzügyi szolgáltatásra nincs termékspecifikus uniós jogszabály vagy uniós horizontális szabályozás, az irányelv horizontálisan vonatkozik minden olyan létező vagy jövőbeli banki, hitel-, biztosítási, magánnyugdíj-, befektetési vagy fizetési jellegű szolgáltatásra, amelyre a szerződést távközlő eszközök révén (azaz a kereskedő és a fogyasztó egyidejű fizikai jelenléte nélkül) kötik meg. Az irányelv meghatározza a fogyasztó részére a távollevők között kötött szerződés megkötése előtt nyújtandó tájékoztatást (a szerződéskötést megelőző tájékoztatás), bizonyos pénzügyi szolgáltatások esetében elállási jogot biztosít a fogyasztó számára, valamint szabályokat állapít meg a nem kezdeményezett szolgáltatásokra és a kénytelen kommunikációra vonatkozóan.

Az irányelvet a célravezető és hatásos szabályozást célzó program (a továbbiakban: REFIT) felülvizsgálati **értékelésének** vetették alá, és a Bizottság ennek eredményeit **szolgálati munkadokumentumban**¹ mutatta be. Az értékelés főbb eredményeit két átfogó következtetéssel lehet összefoglalni. Az egyik az, hogy az irányelv hatálybalépését követően számos termékspecifikus uniós jogalkotási aktus (például a fogyasztói hitelekéről szóló irányelv² vagy a jelzáloghitel-irányelv³) és horizontális uniós jogszabály (például az általános adatvédelmi rendelet⁴) lépett hatályba, amelyek lefedik a pénzügyi szolgáltatások tekintetében fennálló fogyasztói jogok egyes olyan vonatkozásait, amelyek korábban az irányelv hatálya alá tartoztak. Az ilyen újabb elfogadott jogszabályok hatására az irányelv relevanciája és hozzáadott értéke ezt követően csökkent. A második következtetés ugyanakkor az, hogy az értékelés rámutatott, hogy az irányelv számos területen továbbra is releváns (például bizonyos költséges befektetések – például gyémántvásárlás – esetében továbbra is alkalmazandók a szerződéskötést megelőző tájékoztatáshoz való jogra vonatkozó rendelkezések). Az értékelés kiemelte, hogy a biztonsági háló funkció biztosította, hogy a fogyasztók bizonyos szintű védelmet élvezzenek a távollévők között kötött szerződések esetében még olyan pénzügyi termékeknél is, amelyekre még nem vonatkozott semmilyen uniós jogszabály (például a kriptoeszközökre vonatkozó uniós szabályok hiányában az irányelvet kell alkalmazni). Az értékelés arra is rámutatott, hogy számos fejlemény – például a szolgáltatások fokozódó digitalizálása – befolyásolta az irányelv hatékonyságát a magas szintű fogyasztóvédelem biztosításának és a pénzügyi szolgáltatások terén a határokon átnyúló, távollévők közötti szerződéskötés előmozdításának alapvető célkitűzések terén.

¹ Az Európai Bizottság szolgálati munkadokumentuma a fogyasztói pénzügyi szolgáltatások távértékesítéssel történő forgalmazásáról szóló 2002/65/EK irányelv értékeléséről, SWD(2020) 261 final.

² Az Európai Parlament és a Tanács 2008/48/EK irányelve (2008. április 23.) a fogyasztói hitelmegállapodásokról és a 87/102/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 133., 2008.5.22., 66. o.).

³ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/17/EU irányelve (2014. február 4.) a lakóingatlanokhoz kapcsolódó fogyasztói hitelmegállapodásokról, valamint a 2008/48/EK és a 2013/36/EU irányelv és az 1093/2010/EU rendelet módosításáról (HL L 60., 2014.2.28., 34. o.).

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

A Bizottság különféle szakpolitikai és jogalkotási lépéseivel párhuzamosan az elmúlt 20 évben a **fogyasztói pénzügyi szolgáltatások távértékesítéssel történő forgalmazása gyorsan változott**. A pénzügyi szolgáltatók és a fogyasztók már nem használják az irányelvben említett faxkészülékeket, és új szereplők (például pénzügyi technológiai cégek) jelentek meg, új üzleti modellekkel és új értékesítési csatornákkal (például online értékesített pénzügyi szolgáltatásokkal). A fogyasztók hajlandóak digitális eszközöket használni az ilyen helyzetekben, és online vásárolnak pénzügyi termékeket és szolgáltatásokat, ami arra készteti a már régóta tevékenykedő szereplőket, hogy ehhez igazítsák marketing- és üzleti gyakorlataikat. A Covid19-világjárvány és az ebből eredő korlátozások általánosságban is felgyorsították az online vásárlás igénybevételét. Ebben a tekintetben az irányelvnek szerepe volt a pénzügyi szolgáltatások nyújtásának biztosításában, egyidejűleg a fogyasztóvédelem magas szintjét biztosítva, például a bankszektorban, különösen a digitális ügyfélfogadás céljára⁵. A járvány alatti lezárások miatt a bankokban minimálisra csökkentették a fogyasztók és a szolgáltatók közötti fizikai találkozások számát. Ennek eredményeként rendszeresebben került sor potenciális ügyfelek digitális fogadására. Ilyen esetekben a pénzügyi szolgáltatók az érintett illetékes hatóságok véleményének kikérésekor az irányelv szabályait alkalmazták, mivel a szerződést „távollevők között” kötötték (azaz a pénzügyi szolgáltató és a fogyasztó egyidejű fizikai jelenléte nélkül). Tekintettel az értékelés eredményére, a Bizottság a 2020. évi munkaprogramba felvette az irányelvet annak REFIT-felülvizsgálata céljából⁶. E célból a Bizottság 2021-ben a fent említett értékelésből kiindulva hatásvizsgálatot végzett. Az alábbi jogalkotási javaslat e hatásvizsgálat eredménye.

A javaslat célja a jogszabályi keret egyszerűsítése és korszerűsítése a meglévő irányelv hatályon kívül helyezésével, egyidejűleg a fogyasztói jogokról szóló, horizontálisan alkalmazandó irányelv hatálya alá vonva a távollevők között kötött pénzügyi szolgáltatási szerződésekkel kapcsolatos fogyasztói jogok releváns szempontjait.

A jogszabály általános célja nem változik: a belső piacon a pénzügyi szolgáltatások nyújtásának előmozdítása, a fogyasztóvédelem magas szintjének biztosítása mellett. Ezt a célt öt különböző módon lehet elérni:

- **Teljes körű harmonizáció:** Az egységes piacon az egyformán magas szintű fogyasztóvédelem legjobban a teljes harmonizáció révén biztosítható. A harmonizáció azt jelenti, hogy valamennyi pénzügyi szolgáltatóra hasonló szabályok fognak vonatkozni és a fogyasztók számára ugyanazon jogokat fogják biztosítani minden tagállamban.
- **A szerződéskötést megelőző tájékoztatás:** A legfontosabb információk időben, egyértelműen és érthetően, akár elektronikus úton, akár papíron történő kézhezvétele biztosítja a szükséges átláthatóságot, és megerősíti a fogyasztók érdekérvényesítési képességét. E tekintetben a javaslat célja annak szabályozása, hogy a szerződéskötést megelőző tájékoztatást milyen terjedelemben, hogyan és mikor kell megadni. Pontosabban, a szabályok korszerűsítésre kerültek annyiban, hogy kiegészültek a 2002/65/EK irányelvben nem említett részletek, például az e-mail-cím pénzügyi szolgáltató

⁵ A digitális ügyfélfogadás az a folyamat, amelynek során a potenciális fogyasztó és a pénzügyi szolgáltató fizikai találkozás nélkül és teljesen digitalizált módon, valós időben vitatja meg álláspontját annak érdekében, hogy a fogyasztó a pénzügyi szolgáltató ügyfelévé váljon.

⁶ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – *A Bizottság 2020. évi kiigazított munkaprogramja – Ambiciózusabb Unió*, COM(2020) 440 final.

általi megadásával. A javaslat szabályozza azt is, hogy az elektronikus kommunikáció tekintetében miként kell a tájékoztatást megadni. A javaslat szabályokat határoz meg arra vonatkozóan, hogy mikor kell a tájékoztatást megadni, hogy a fogyasztók elegendő időt kapjanak arra, hogy megértsék a szerződéskötést megelőzően kapott információkat, és azokat a szerződés tényleges megkötése előtt képesek legyenek feldolgozni.

- **Az elállási jog:** Az elállási jog alapvető fogyasztói jog. Ez különösen fontos a pénzügyi szolgáltatások területén, mivel bizonyos termékek és szolgáltatások összetettek és esetleg nehezen érthetőek. Ezt a jogot két konkrét módon erősítették meg: először is a kereskedőnek biztosítania kell egy elállási gombot abban az esetben, ha a fogyasztó elektronikus úton köt távollévők között kötött pénzügyi szolgáltatási szerződést. Így könnyebbé válik a fogyasztó számára a jog gyakorlása; másodsor, a szerződéskötést megelőző tájékoztatás megadásának időpontjához kapcsolódóan a kereskedő értesítést küld az elállási jogról abban az esetben, ha a szerződéskötést megelőző tájékoztatás a szerződés megkötése előtti egy napon belül érkezik meg.
- **Tisztességes online magatartás:** A pénzügyi szolgáltatási szerződéseket egyre gyakrabban kötik elektronikus úton. Ezért a javaslat a fogyasztóvédelem magas szintjének biztosítása érdekében speciális szabályokat határoz meg a fogyasztók pénzügyi szolgáltatási szerződések elektronikus úton történő megkötésekor biztosítandó védelmére vonatkozóan. Először is szabályokat állapít meg a magyarázatok távolról, többek között online eszközökön keresztül (pl. roboadvice vagy chatbox alkalmazásával) történő nyújtására vonatkozóan. A szabályok meghatározzák azokat a tájékoztatási követelményeket, amelyeket a kereskedőnek biztosítania kell a fogyasztó számára, azon lehetőséget is ideértve, hogy online eszközök alkalmazása esetén emberi beavatkozást kérjen. Tehát a fogyasztó számára mindig biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy kapcsolatba lépjen a kereskedőt képviselő élő személlyel. A javaslat célja továbbá annak biztosítása, hogy a kereskedők ne használják ki a fogyasztók elfogultságát. E tekintetben a kereskedőknek tilos online interfészeiket oly módon alakítani ki, hogy az torzíthatja vagy csökkentheti a fogyasztók azon képességét, hogy szabad, autonóm és megalapozott módon döntsenek vagy válasszanak.
- **Végrehajtás:** A javaslat megerősíti a végrehajtási szabályokat a pénzügyi szolgáltatások nyújtása tekintetében is. kiterjeszti a fogyasztói jogokról szóló 2011/83/EU irányelvben (a továbbiakban: a fogyasztói jogokról szóló irányelv) jelenleg alkalmazandó végrehajtási és szankciós szabályokat a távollévők között kötött pénzügyi szolgáltatási szerződésekre, ideértve a határokon átnyúló, kiterjedt jogsértések esetén alkalmazandó szankciók vonatkozásában a hatékonyabb végrehajtásról és korszerűsítésről szóló (EU) 2019/2161 irányelv által bevezetett módosításokat is.

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

A 2002/65/EU irányelv és a 2011/83/EU irányelv számos hasonlóságot mutat. Mindkettő alapvető fogyasztói jogokat biztosít a fogyasztók számára, ilyen például az elállási jog és a szerződéskötést megelőző tájékoztatáshoz való jog. Mindkettő a távollévők között kötött szerződéseket szabályozza, és mindkettő horizontálisan alkalmazandó általános jogszabályként működik. A 2011/83/EU irányelv jelenleg azonban kizárja hatálya alól az összes pénzügyi szolgáltatást. E javaslat célja, hogy véget vessen a pénzügyi

szolgáltatásoknak a 2011/83/EU irányelv hatálya alóli kizárásának, ezzel kiterjesztve annak hatályát a távollevők között kötött pénzügyi szolgáltatásokra. Ez azt jelenti, hogy a jelenlegi 2011/83/EU irányelv számos cikke alkalmazandó lesz a távértékesítéssel értékesített pénzügyi szolgáltatásokra is. A 2011/83/EK irányelv tartalmazni fog egy külön fejezetet a távollevők között kötött fogyasztói pénzügyi szolgáltatási szerződésekről. Ilyen módon a javaslat biztosítja az összhangot a meglévő szakpolitikai rendelkezésekkel mind a fogyasztóvédelem, mind a pénzügyi szolgáltatások területén.

Ez a javaslat biztosítja az összhangot a pénzügyi szolgáltatások területén hatályos szabályokkal. Ez azért van így, mert a két terület közötti kapcsolatot az az elv szabályozza, hogy amennyiben ezen irányelv bármely rendelkezése ellentétes valamely más, konkrét ágazatot szabályozó uniós jogi aktus rendelkezésével, az adott ágazatra az utóbbi uniós jogi aktus rendelkezése irányadó és alkalmazandó. Különös figyelmet kapott a termékspecifikus jogszabályok és e javaslat közötti átfedések pontos kijelölésének biztosítása, különös tekintettel a szerződéskötést megelőző tájékoztatáshoz való jogra, az elállási jogra és a megfelelő magyarázatra.

Ez a javaslat összhangban áll a 2011/83/EU irányelven túlmutató, a fogyasztók jogaira vonatkozó hatályos horizontális szabályokkal, ideértve a belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól szóló 2005/29/EK irányelvet, valamint a megtévesztő és összehasonlító reklámról szóló 2006/114/EK irányelvet, amelyek már vonatkoznak a pénzügyi szolgáltatásokra is.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

A javaslat célkitűzései összhangban vannak az uniós szakpolitikákkal és célkitűzésekkel.

A javaslat összhangban áll más uniós jogszabályokkal és szakpolitikákkal, és kiegészíti azokat, különösen a fogyasztóvédelem és a pénzügyi szolgáltatások területén.

A Bizottság elismeri a digitális átállásnak a mindennapi életre gyakorolt jelentős hatását, és kiemelt céljai közé sorolta a digitális kornak megfelelő Európa szükségességét. A Bizottság 2020 szeptemberében elfogadta a [tőkepiaci unióra vonatkozó cselekvési tervet](#) és a [digitális pénzügyi csomagot](#) – amelynek részét képezi egy digitális pénzügyi szolgáltatási stratégia, valamint a kriptoeszközökre és a digitális rezilienciára vonatkozó jogalkotási javaslatok – egy olyan versenyképes uniós pénzügyi ágazat kialakítása érdekében, amely a fogyasztók számára hozzáférést nyújt innovatív pénzügyi termékekhez, miközben biztosítja a fogyasztóvédelmet és a pénzügyi stabilitást. A tőkepiaci unióra vonatkozó cselekvési terv számos intézkedésből áll, beleértve a tőkepiacokba vetett bizalom növelésére irányuló konkrét fellépést. E tekintetben a javaslat figyelembe veszi ezeket a közelmúltbeli kezdeményezéseket, és célja a szabályok fogyasztói bizalom növelésével párhuzamosan történő korszerűsítése.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

A fogyasztóvédelem az EU és az uniós tagállamok közös hatáskörébe („megosztott hatáskörébe”) tartozik. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 169. cikkében foglaltak szerint a fogyasztók érdekeinek megóvása céljából az Unió köteles hozzájárulni a fogyasztók gazdasági érdekeinek a védelméhez, valamint a tájékoztatáshoz és az oktatáshoz való jogaik megerősítéséhez. A javaslat az EUMSZ 114. cikkén alapul. Az EUMSZ 169. cikke (2) bekezdésének a) pontjával összhangban ez a jogalap

az olyan intézkedések elfogadásához, amelyek az egységes piac megvalósításának összefüggésében hozzájárulnak az EUMSZ 169. cikkében foglalt célkitűzések eléréséhez.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

Mivel a javaslat nem tartozik az Unió kizárólagos hatáskörébe, a szubszidiaritás elve érvényesül.

A digitalizációval és az új digitális szereplők pénzügyi piacra való lehetséges belépésével várhatóan növekedni fog a pénzügyi szolgáltatások határokon átnyúló nyújtása. Ennek következtében a digitális kor követelményeihez igazodó közös uniós szabályok még szükségesebbé és hatékonyabbá fognak válni az uniós szakpolitikai célkitűzések elérésében. Ez az oka annak, hogy a jelenlegi és jövőbeni pénzügyi szolgáltatásokat szabályozó horizontális szabályokat csak uniós jogi aktussal lehet megállapítani.

A tervezett intézkedés célkitűzéseit a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, ezért az említett célkitűzések a tervezett intézkedés léptéke és hatása miatt az Unió szintjén jobban megvalósíthatók. A Szerződés egy magas szintű fogyasztóvédelmet biztosító egységes piac létrehozásának és működésének, valamint a szabad szolgáltatásnyújtásnak a biztosítására irányuló fellépésről rendelkezik.

- **Arányosság**

Az arányosság elvének megfelelően a javaslat nem lépi túl az e cél eléréséhez szigorúan szükséges mértéket.

A javasolt szabályok némi költséggel járnának a beszállítók számára, de nem lépik túl azt, amit egy ambiciózus és időtálló megközelítés keretében elfogadhatónak tekinthető, ami nagyobb előnyökhöz vezetne a fogyasztók, a beszállítók és a tágabb társadalom számára.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

A 2002/65/EK irányelv hatályát veszti, és számos, a távollevők között kötött fogyasztói pénzügyi szolgáltatásra vonatkozó rendelkezés bekerül a 2011/83/EU irányelvbe. Ez lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy a megfelelőség biztosításához szükséges mértékben módosítsák a hatályos jogszabályokat.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése/célravezetőségi vizsgálata**

A Bizottság 2006-ban [jelentést](#) nyújtott be a 2002/65/EK irányelv végrehajtásáról. Ebben a jelentésben a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy nem volt abban a helyzetben, hogy teljesítse az irányelv 20. cikkének (1) bekezdésében foglalt követelményeket, mivel a tagállamok késedelmesen ültetik át az irányelvet, és tájékoztatta a társjogalkotókat, hogy egy későbbi szakaszban egy másik jelentést fog benyújtani. 2009-ben a Bizottság beterjesztette az irányelv 20. cikkének (1) bekezdésében meghatározottak szerinti [jelentést](#).

A Bizottság [a lakossági pénzügyi szolgáltatásokról szóló 2017. évi cselekvési tervben](#) vállalta a fogyasztói pénzügyi szolgáltatások távértékesítési piacának nyomon követését annak érdekében, hogy azonosítsa a piacon jelen lévő lehetséges fogyasztói kockázatokat és üzleti

lehetőségeket, és ennek alapján döntsön a távértékesítésre vonatkozó előírások módosításának szükségességéről. [Egy 2019-ben közzétett magatartási tanulmány](#) azt vizsgálta, hogyan hatnak a fogyasztói magatartásra a fogyasztói pénzügyi szolgáltatók által a hirdetési és a szerződéskötést megelőző szakaszban online használt technikák. A Bizottság a [2019. évi munkaprogramja](#) alapján elindította az irányelv [teljes körű értékelését](#). Az értékelést 2020 novemberében tették közzé.

A [2020. évi szolgálati munkadokumentum](#) azt tárta fel, hogy a 2002/65/EK irányelv részleges eredményességgel növelte a fogyasztóvédelmet, valamint belső és külső akadályok miatt csak korlátozott mértékben járult hozzá az egységes piac megszilárdításához. A munkadokumentum arra a következtetésre jutott, hogy az irányelv továbbra is képvisel uniós hozzáadott értéket, és az irányelv 1. cikkében meghatározott célkitűzések továbbra is relevánsak. A digitalizáció azonban súlyosbított néhány olyan szempontot, amelyekkel az irányelv nem foglalkozik teljes mértékben, ideértve a tájékoztatás módját és időpontját is. A 2020. évi szolgálati munkadokumentum azt is megállapította, hogy az irányelv hatálybalépése után elfogadott termékspecifikus uniós jogszabályok – például a 2008/48/EU irányelv⁷, a 2014/17/EU irányelv⁸, a 2014/92/EU irányelv⁹ –, valamint uniós horizontális jogszabályok, például az (EU) 2016/679 rendelet¹⁰ fokozatos bevezetése jelentős átfedésekhez vezetett, ezzel jogi és gyakorlati nehézségeket okozva.

A [Bizottság 2020. évi munkaprogramja](#) ezt az irányelvet a célravezető és hatásos szabályozást célzó program (REFIT) kezdeményezései közé sorolja, lehetséges felülvizsgálat tárgyaként.

- **Konzultációk az érdekelt felekkel**

Az elmúlt néhány évben a Bizottság számos konzultációs tevékenységet folytatott a távollevők között kötött fogyasztói pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó uniós szintű szabályokról. Konzultációra került sor az érdekelt felekkel a REFIT-értékelés céljából, amelynek eredményeit 2020-ban tették közzé, valamint az irányelv REFIT-felülvizsgálatához készített hatásvizsgálat céljából. A REFIT-értékelés és a REFIT-felülvizsgálat részeként két nyilvános konzultációra is sor került az egyéb konzultációs területeken túlmenően (fogyasztói felmérések, érdekeltekkel készített interjúk és felmérések, nemzeti hatóságoknak szóló célzott kérdőívek, kétoldalú találkozók, munkaértekezletek, tagállami szakértői csoportok ülései).

A széles körű konzultációs folyamat lehetővé tette a kulcsfontosságú kérdések azonosítását. Az érintettek visszajelzései a piac digitalizálására és a közelmúltban elburjánzó termékspecifikus jogszabályokra mutattak rá a felülvizsgálati folyamat során figyelembe veendő fő hajtóerőként.

⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/48/EK irányelve (2008. április 23.) a fogyasztói hitelmegállapodásokról és a 87/102/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 133., 2008.5.22., 66. o.).

⁸ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/17/EU irányelve (2014. február 4.) a lakóingatlanokhoz kapcsolódó fogyasztói hitelmegállapodásokról, valamint a 2008/48/EK és a 2013/36/EU irányelv és az 1093/2010/EU rendelet módosításáról (HL L 60., 2014.2.28., 34. o.).

⁹ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/92/EU irányelve (2014. július 23.) a fizetési számlákhoz kapcsolódó díjak összehasonlíthatóságáról, a fizetésiszámla-váltásról és az alapszintű fizetési számla nyitásáról, illetve használatáról (HL L 257., 2014.8.28., 214. o.).

¹⁰ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

A válaszadók az érdekeltek valamennyi csoportjában és az összes uniós tagállamban egyetértenek abban, hogy javítani kell az irányelv és a termékspecifikus jogszabályok közötti átfedésekre vonatkozó szabályt. A fogyasztói szervezetek támogatják az irányelv átfogó felülvizsgálatát, például a hatály reklámozási szabályok bevezetésével történő kiterjesztésével. A vállalkozások képviselői a status quo fenntartását vagy a 2002/65/EK irányelv hatályon kívül helyezését részesítik előnyben mindaddig, amíg az irányelv horizontális jellege megmarad. A tagállamok általánosságban támogatnak bármilyen típusú jogszabály-módosítást, amennyiben az irányelv horizontális jellegét megtartják. A nemzeti hatóságok támogatnák a végrehajtásra vonatkozó erőteljesebb rendelkezéseket – az irányelv horizontális jellegének megőrzése mellett.

A beérkezett észrevételeket összegezték és felhasználták az e javaslatot kísérő hatásvizsgálat elkészítéséhez, valamint az új szabályoknak az érdekelt felekre gyakorolt hatásának értékeléséhez.

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

A Bizottság a fogyasztói pénzügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kérdésekről szóló számos tanulmányt és jelentést is figyelembe vett. Ezek közé tartozik a Tetra irányelv hatásvizsgálatát alátámasztó tanulmánya (2021)¹¹; az ICF-nek az irányelv értékelését alátámasztó tanulmánya (2020)¹²; az LE Europe és mások fogyasztói magatartást vizsgáló tanulmánya a fogyasztói pénzügyi szolgáltatások marketingjének és távértékesítésének digitalizációjáról (2019)¹³. Az irányelvvel kapcsolatos egyéb tanulmányokat és jelentéseket is figyelembe vettek, beleértve az Európai Bizottság 2021. februári, digitális pénzügyekkel és kapcsolódó kérdésekkel kapcsolatos tanácsadási felhívására a [közös felügyeleti hatóság válaszát](#).

- **Hatásvizsgálat**

A Bizottság hatásvizsgálatot hajtott végre.

A hatásvizsgálat információkat gyűjtött az irányelvnek más, egymást átfedő uniós jogszabályokkal való koherenciájáról, és elemezte azokat. Ennek érdekében feltérképezte a vonatkozó uniós termékeket és az EU-specifikus jogszabályokat annak megállapítására, hogy az újabb uniós jogszabályok az irányelv összes releváns részét átvették-e. A kezdeményezés azt vizsgálta, hogy az irányelv biztonságosan hatályon kívül helyezhető-e joghézagok létrehozása és a fogyasztóvédelem szintjének csökkentése nélkül, egyidejűleg biztosítva a távértékesítéssel értékesített pénzügyi termékek és szolgáltatások határokon átnyúló értékesítésének egységes piacát. A következtetés az volt, hogy az irányelv egyszerű hatályon kívül helyezése alacsonyabb szintű fogyasztóvédelemhez vezet. Ennek oka, hogy az irányelv számos rendelkezése alkalmazandó bizonyos olyan pénzügyi szolgáltatásokra, amelyekre már uniós jogszabályok vannak hatályban (például bizonyos biztosításoknál az elállási jog vagy a fizetési szolgáltatások területén az ajándékkártyák esetében a szerződéskötést megelőző tájékoztatáshoz való jog).

¹¹ VVA, Tanulmány a fogyasztói pénzügyi szolgáltatások távértékesítéssel történő forgalmazásáról szóló irányelv felülvizsgálatának lehetséges hatásairól, 2022 (közzétételére a javaslat előterjesztésével egyidejűleg kerül sor).

¹² ICF, [A fogyasztói pénzügyi szolgáltatások távértékesítéssel történő forgalmazásáról szóló 2002/65/EK irányelv értékelése](#), 2020.

¹³ LE Europe, VVA Europe, Ipsos NV, ConPolicy és Time.lex, [Fogyasztói magatartást vizsgáló tanulmány a fogyasztói pénzügyi szolgáltatások marketingjének és távértékesítésének digitalizációjáról](#), 2019.

Második lépésként – az irányelv koherenciájának elemzése után – annak vizsgálata volt a cél, hogy az irányelv fennmaradó „jogilag releváns” részei továbbra is relevánsak-e (eredményesek) a gyakorlatban az érintettek számára. Más szóval a második lépés célja annak vizsgálata volt, hogy az irányelv még mindig releváns elemei (például a biztosítások területén az elállási jog) jelentős szerepet töltek-e be a fogyasztók védelmében és az egységes piac megszilárdításában, különösen a digitalizáció összefüggésében.

A második lépés részeként került sor az irányelv biztonsági háló funkciójának elemzésére is. A biztonsági háló azt jelenti, hogy az irányelv szabályait kell alkalmazni, amennyiben i. olyan új termék jelenik meg a piacon, amelyre uniós jogszabály még nem létezik (például a virtuális fizetőeszközök olyan pénzügyi szolgáltatási termékek, amelyeket uniós szinten jogszabály még nem szabályoz), ii. a termékspecifikus jogszabályok nem biztosítják az irányelvben meghatározott jog(oka)t (például a fogyasztó számára a szerződéstől meghatározott időn belüli elállás jogát a vonatkozó biztosítási jogszabályok nem írják elő), iii. a termékspecifikus jogszabályok mentességeket teremtenek és a termék kívül esik az alkalmazási körön (például a 200 EUR alatti fogyasztási hitelek nem vonatkozik a 2008/48/EK irányelv – a fogyasztói hitelekről szóló irányelv).

Arra a következtetésre jutottak, hogy a tagállamok különféle körülmények között és a pénzügyi szolgáltatások eltérő területein alkalmazták a biztonsági hálót, ilyen például a drága borokba és gyémántba történő befektetés területe; ebben az esetben alkalmazandó jogszabályként az irányelv szerződéskötést megelőző tájékoztatásra vonatkozó rendelkezéseit jelölték meg. Más esetek bizonyos olyan ajándékkártyákat érintenek, amelyek nem tartoznak a pénzforgalmi szolgáltatásokról szóló második irányelv hatálya alá, vagy ilyen a Covid19-világjárvány alatt alkalmazott digitális ügyfélfogadás fent említett esete. A biztonsági háló fontosságát bírósági ügyekben is rögzítették: a nemzeti bíróságok a kriptovalutákra alkalmazták az irányelv egyes rendelkezéseit (a szerződéskötést megelőző tájékoztatás szabályait).

A kezdeményezés célkitűzéseinek elérése érdekében értékelt alternatívák a következők voltak: változatlan szakpolitikai irányvonalon alapuló forgatókönyv (0. alternatíva – alapforgatókönyv), az irányelv és a nem szabályozási jellegű intézkedések hatályon kívül helyezése (1. alternatíva); átfogó felülvizsgálat (2. alternatíva); a horizontális jogszabályban bevezetett, vonatkozó rendelkezések hatályon kívül helyezése, korszerűsítése (3a. alternatíva); vagy a termékspecifikus jogszabályokban bevezetett, vonatkozó rendelkezések hatályon kívül helyezése, korszerűsítése (3b. alternatíva).

A kapott adatok és az adott pontozási rendszer eredménye alapján az előnyben részesített alternatíva a 3a. alternatíva, nevezetesen a 2002/65/EK irányelv hatályon kívül helyezése, a még mindig releváns cikkek (a szerződéskötést megelőző tájékoztatáshoz való jog és az elállási jog) korszerűsítése, majd beillesztése a 2011/83/EU irányelvbe, a 2011/83/EU irányelv egyes szabályai (például a többletfizetésekre vonatkozó szabályok, valamint a végrehajtási és szankciós szabályok) alkalmazásának kiterjesztése a távollévők között kötött fogyasztói pénzügyi szolgáltatásokra, valamint a fogyasztói pénzügyi szolgáltatások megkötésekor biztosítandó tisztességes online magatartásra irányuló célzott új rendelkezések bevezetése. Ez az alternatíva rendezi az azonosított problémákat és célkitűzéseket a legeredményesebb, leghatékonyabb és legarányosabb módon. Emellett magas szintű koherenciát biztosít.

A javasolt jogi beavatkozás alkalmassá teszi a jelenlegi irányelvi keretet a célra azzal, hogy hatályon kívül helyezi a relevanciájukat veszített rendelkezéseket. Mindez öt különböző fellépéssel érhető el:

- i. a távollevők között kötött, fogyasztói pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó szabályok teljes harmonizációjának biztosítása;
- ii. szabályok megállapítása arra vonatkozóan, hogy szerződéskötést megelőző tájékoztatásként mit, mikor és hogyan kell megadni, ezzel e szabályokat a digitális korszakhoz igazítva;
- iii. az elállási jog gyakorlásának megkönnyítése egy elállási gomb alkalmazásával, amennyiben a pénzügyi szolgáltatási szerződéseket elektronikus úton kötik meg, valamint annak biztosítása, hogy a szerződéskötést követően azon fogyasztók, akiknek egy napnál rövidebb idő áll rendelkezésre a szerződéskötést megelőző tájékoztatás feldolgozására, a szerződéskötés után emlékeztetőt kapjanak az elállási jogról;
- iv. két cikk bevezetése a tisztességes online magatartás biztosítása érdekében;
- v. a távollévők között kötött fogyasztói pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó rendelkezések végrehajtására vonatkozó szabályok megerősítése.

Ezen a módon a jogi felülvizsgálat biztosítja a fogyasztóvédelem magas szintjét, a vonatkozó jogokat a digitális kornak megfelelővé teszi, és az összes érdekelt fél kérésének megfelelően garantálja a biztonsági háló funkciót a jövőben esetlegesen megjelenő termékek esetében.

Ez az előnyben részesített alternatíva a jelenlegi jogszabály új jogi eszköz létrehozása nélküli hatályon kívül helyezését eredményezi. Megfelelő eszközként a választás a 2011/83/EU irányelvre esett, mivel a fogyasztói pénzügyi szolgáltatások távértékesítéssel történő forgalmazásáról szóló irányelvhez hasonlóan ez is horizontális fogyasztói jogokról és szabályokról rendelkezik. Így az irányelv szerinti releváns jogok 2011/83/EU irányelvbe történő bevezetése biztosítja a biztonsági háló funkció garantálását. A 2011/83/EU irányelv máától kezdve teljesen kizárja hatálya alól a „pénzügyi szolgáltatásokat”. Ugyanakkor már rendelkezik a szerződéskötést megelőző tájékoztatáshoz való jogról és az elállási jogról a távollevők között kötött egyéb szerződésekre vonatkozóan.

Különös gondot fordítottak egyrészt a pénzügyi szolgáltatások megkívánt sajátosságainak biztosítására, másrészt pedig arra, hogy a 2011/83/EU irányelv ne legyen túl bonyolult. A legmegfelelőbb lépés az, ha lehetőség szerint a 2011/83/EU irányelvben már megállapított szabályok (például a végrehajtásra és a szankciókra vonatkozó rendelkezések) kerülnek alkalmazásra a pénzügyi szolgáltatásokra, vagy e szabályok alapul vételével konkrétabb szabályok kerülnek megállapításra, és ezek a távollévők között kötött pénzügyi szolgáltatási szerződésekről szóló külön fejezetbe kerülnek (például az elállási jog gyakorlását illetően az elállási gomb). Ez a hozzáadott fejezet tartalmaz bizonyos új szabályokat (például a tisztességes online magatartásra vonatkozó rendelkezéseket), és épít a 2002/65/EK irányelvben vagy a 2011/83/EU irányelvben található, létező szabályokra is. Ez a hozzáadott fejezet csak a fogyasztói pénzügyi szolgáltatások távollevők közötti megkötésére fog vonatkozni, és a fogyasztói jogokról szóló irányelv által szabályozott egyéb területeken nem lesz alkalmazandó.

Az előnyben részesített alternatíva a fogyasztókat érő kár (legalább 170–210 millió EUR) csökkentésére és a fogyasztói bizalomra is kedvező hatással járna, és bizonyos költségeket keltene a pénzügyi szolgáltatóknál (legalább körülbelül 19 millió EUR összegben) és a hatóságoknál (legalább körülbelül 6 millió EUR összegben).

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

Az irányelv felülvizsgálata szerepel a Bizottság munkaprogramjának REFIT-re vonatkozó szakaszában. A javaslat a vállalkozások számára költségekkel járna, de az abból fakadó jogbiztonság várhatóan csökkenti a rájuk nehezedő terheket is.

A javasolt kezdeményezés egyszerűsítési lehetősége elsősorban a választott szabályozási megközelítésből fakad, nevezetesen a 2002/65/EK irányelv hatályon kívül helyezéséből és néhány cikknek a 2011/83/EU irányelvbe való felvételéből. Ezen túlmenően a pénzügyi szolgáltatások távolról történő megkötésekor a vállalkozások dolgát egyszerűsíteni fogják a tájékoztatási követelményeket egyszerűsítő és azokat a digitális felhasználáshoz hozzáigazító rendelkezések, valamint azt azon elvet egyértelműen rögzítő rendelkezés, amely szerint ha két jogszabály ugyanazt a ténybeli helyzetet szabályozza, a konkrét tárgyra vonatkozó jogszabály elsőbbséget élvez a csak általános kérdéseket szabályozó jogszabállyal szemben.

A közigazgatási szervek terheinek csökkenését illetően a nagyobb fokú jogi egyértelműség és az egyszerűsített szabályozási keret várhatóan csökkenti a panaszok számát, valamint növelni fogja a jogbiztonságot és a megfelelést, ami a végrehajtási eljárásokat hatékonyabbá fogja tenni. A koordináció megerősítésére és az irányelv végrehajtásához szükséges feltételek javítására irányuló konkrét intézkedések várhatóan hatékonyságnövekedést is eredményeznek az irányelvből eredő kötelezettségek végrehajtásával kapcsolatban.

Nem nyert megállapítást, hogy a kkv-kra gyakorolt konkrét hatások jelentősek lennének.

- **Alapjogok**

E javaslat tiszteletben tartja az alapvető jogokat és tiszteletben tartja a különösen az Európai Unió Alapjogi Chartájában elismert elveket. Különösen arra törekszik, hogy szavatolja a személyes adatok védelmére, a tulajdonhoz való jogra, a megkülönböztetés tilalmára, a családi és a szakmai élet védelmére, valamint a fogyasztóvédelemre vonatkozó szabályok teljes körű tiszteletben tartását.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

Ez a javaslat nincs hatással az Unió vagy az uniós ügynökségek költségvetésére, eltekintve az uniós jogszabályoknak való megfelelés biztosítása szokásos adminisztratív költségeitől, mivel nem kerül sor új bizottságok létrehozására és pénzügyi kötelezettségvállalásokra.

5. EGYÉB ELEMELK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

A felülvizsgált irányelv elfogadása esetén és hatálybalépését követően a Bizottság nyomon fogja követni annak végrehajtását. A különböző érdekelt felekre nehezedő többletterhek elkerülése érdekében a Bizottság feladata elsősorban az irányelv hatásának a tagállami hatóságok és a pénzügyi szolgáltatók által megadott olyan adatok alapján történő nyomon követése lesz, amelyek lehetőség szerint meglévő adatforrásokon alapulnak.

- **Magyarázó dokumentumok (irányelvek esetében)**

Mivel a javaslat konkrét módosításokat vezet be két meglévő irányelv vonatkozásában, a tagállamoknak be kell nyújtaniuk a Bizottsághoz a nemzeti szabályok konkrét módosításainak a szövegét, vagy ilyen módosítások hiányában ismertetniük kell, hogy melyik meglévő nemzeti jogi rendelkezés hajtja végre a javaslatban szereplő módosításokat.

• **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

1. cikk – A 2011/83/EU irányelv módosításai

A javaslat 1. cikke a 2011/83/EK irányelvet többféle módon módosítja:

- (1) A javaslat 1. cikke (1) bekezdésének a) és b) bekezdése három ponton módosítja a 2011/83/EU irányelv 3. cikkét: először is egy új bekezdéssel egészíti ki a 2011/83/EK irányelvet (a 3. cikk (1b) bekezdése). A 3. cikk javasolt új (1b) bekezdése hivatkozik a jelenlegi 2011/83/EU irányelv azon cikkeire, amelyek közvetlenül alkalmazandók a távollévők között kötött pénzügyi szolgáltatási szerződésekre, valamint felsorolja azokat a cikkeket, amelyek a távollévők között kötött pénzügyi szolgáltatási szerződésekről szóló fejezet részét fogják képezni. E tekintetben a 2011/83/EU irányelv következőkre vonatkozó szabályainak hatálya ki fog terjedni a távollévők között kötött fogyasztói pénzügyi szolgáltatási szerződésekre is: i. Az irányelv tárgya – 1. cikk; ii. Fogalommeghatározások – 2. cikk; iii. A harmonizáció szintje; iv. A fizetési eszköz használati díjai – 19. cikk; ii. Többletösszegek fizetése – 22. cikk; v. végrehajtás és szankciók – 23. és 24. cikk; v. Az irányelv kötelező jellege – 25. cikk; vi. Tájékoztatás – 26. cikk. Ezért ily módon a 2011/83/EU irányelv e területekre vonatkozó hatályos szabályai kiterjesztésre kerülnek a kereskedő és a fogyasztó közötti, távollévők között kötött pénzügyi szolgáltatási szerződésekre. Ez biztosítani fogja, hogy e fogyasztói pénzügyi szolgáltatási szerződésekre ugyanúgy hasonló szabályok vonatkozzanak, mint az egyéb árukra és szolgáltatásokra irányuló szerződésekre, és ezzel magas szintű fogyasztóvédelmet biztosítanak, ugyanakkor előmozdítják az említett szolgáltatások nyújtását a belső piacon. A végrehajtásra és a szankciókra vonatkozó szabályok kiterjesztése fogja biztosítani, hogy a nemzeti felügyeleti hatóságok fel legyenek vértelve új szabályokkal a hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciók biztosítása érdekében. Másodszor, a 2002/65/EK irányelv „célra és hatályra” vonatkozó jelenlegi rendelkezése (a 2002/65/EK irányelv 1. cikke) bele lesz foglalva a 2011/83/EK irányelv 3. cikkének javasolt (1b) bekezdésébe. Harmadszor, a jogbiztonság garantálása érdekében a javaslat módosítani kívánja a 2011/83/EK irányelv 3. cikke (3) bekezdésének d) pontját.
- (2) A javaslat 1. cikkének (2) bekezdése a távollévők között kötött pénzügyi szolgáltatási szerződésekről szóló fejezetet vezet be a 2011/83/EU irányelvbe. Ez a fejezet csak a távollévők között kötött pénzügyi szolgáltatási szerződésekre vonatkozik. Egyesíti a 2002/65/EK irányelv vonatkozó cikkeit, nevezetesen a szerződéskötést megelőző tájékoztatáshoz való jogról és az elállási jogról, és két új cikket vezet be („Megfelelő magyarázat”, „Kiegészítő védelem az online interfészek tekintetében”).
- a) **A szerződéskötést megelőző tájékoztatáshoz való jogról** szóló rendelkezés a 2002/65/EK irányelvben meghatározott felépítést követi. A javaslat 1. cikke azonban korszerűsíti a szerződéskötést megelőző tájékoztatáshoz való jogról szóló rendelkezést, és a digitális korra alkalmassá teszi azt azon kérdések rendezésével, hogy mely információknak kell eljutniuk a fogyasztóhoz (például annak felvétele, hogy a kereskedőnek meg kell adnia egy e-mail-címet); hogy hogyan kell az információknak eljutnia a fogyasztóhoz (például mikor használható az információ rétegekbe rendezése, és milyen tájékoztatási követelményeket kell előírni); továbbá hogy mikor kell a tájékoztatásnak

elérnie a fogyasztót, nevezetesen annak előírásával, hogy a tájékoztatásnak a tényleges aláírás előtt legalább egy nappal el kell jutnia a fogyasztóhoz.

- b) Az **elállási jogra** vonatkozó szabályok a távollévők között kötött pénzügyi szolgáltatási szerződések tekintetében nagyrészt a 2002/65/EK irányelvben meghatározott szabályok. Azonban a fogyasztói hitelről szóló irányelvjavaslattal¹⁴ összhangban a szabályokat kiegészítették azzal, hogy a tájékoztatásnak mikor kell eljutnia a fogyasztóhoz. Így abban az esetben, ha a szerződéskötést megelőző tájékoztatás megadása és a szerződés tényleges megkötése között egy napnál rövidebb idő telik el, a pénzügyi szolgáltatást távértékesítés révén kínáló kereskedő köteles a szerződés megkötését követően értesítést küldeni abból a célból, hogy a fogyasztót emlékeztesse az elállási jog gyakorlásának lehetőségéről. Azon kötelezettség beépítése, hogy a pénzügyi szolgáltató köteles biztosítani egy elállási gombot, egy másik példa arra, hogy ez a jog a digitális szférában miként nyert megerősítést. Ez bizonyosan megkönnyíti az elállási jog gyakorlását abban az esetben, ha a fogyasztó elektronikus úton köt pénzügyi szolgáltatási szerződést és a szükséges határidőn belül gyakorolni kívánja az elállás jogát.
- c) A **tisztességes online magatartás** fogyasztói pénzügyi szolgáltatások vásárlásakor történő javítását célzó két cikk a javaslat e fejezetébe került be: i. ha a kereskedő online eszközöket, például gépi tanácsadást vagy csevegőablakokat használ a megfelelő magyarázat nyújtásához, köteles biztosítani a fogyasztó számára a legfontosabb információkat és azok magyarázatát, beleértve a javasolt pénzügyi szolgáltatási szerződés fő jellemzőire vonatkozó tájékoztatást is. Ezen túlmenően, ha a fogyasztó kéri, emberi beavatkozást is kérhet, így lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a fogyasztó kapcsolatba lépjen a kereskedőt képviselő személlyel, ii. az online interfészek tekintetében alkalmazandó kiegészítő védelemről szóló szabály tiltja a kereskedő számára, hogy online interfészén olyan intézkedéseket alkalmazzon, amelyek torzíthatják vagy csökkenthetik a fogyasztók azon képességét, hogy szabad, autonóm és megalapozott módon döntsenek vagy válasszanak. E rendelkezés célja a fogyasztói elfogultság lehető legnagyobb mértékű elkerülése és az átláthatóság fokozása.

E javaslat többi cikke az átültetésre, hatálybalépésre és a javaslat címzettjeire vonatkozó szokásos rendelkezéseket tartalmaz.

¹⁴ Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács irányelve a fogyasztói hitelről (átdolgozás), 2021. június 30. (COM(2021) 347 final).

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

a 2011/83/EU irányelvnek a távollevők között kötött pénzügyi szolgáltatási szerződések tekintetében történő módosításáról és a 2002/65/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,
tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 114. cikkére,
tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,
a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,
tekintettel az Európai Központi Bank véleményére¹⁵,
tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére¹⁶,
rendes jogalkotási eljárás keretében,
mivel:

- (1) A 2002/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv¹⁷ uniós szintű szabályokat határoz meg a fogyasztói pénzügyi szolgáltatások távértékesítéssel történő forgalmazására vonatkozóan. Emellett a 2011/83/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv¹⁸ szabályokat határoz meg többek között a kereskedő és a fogyasztó között távollevők között áru vagy szolgáltatás értékesítésére távollevők között kötött szerződésekre vonatkozóan.
- (2) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 169. cikkének (1) bekezdése és 169. cikke (2) bekezdésének a) pontja akként rendelkezik, hogy az Uniónak az EUMSZ 114. cikke alapján elfogadott intézkedések révén hozzá kell járulnia a fogyasztóvédelem magas szintjének biztosításához. Az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban: a Charta) 38. cikke előírja, hogy az Unió politikáiban biztosítani kell a fogyasztók védelmének magas szintjét.
- (3) A belső piac keretein belül a választás szabadságának védelme érdekében magas szintű fogyasztóvédelemre van szükség a távollévők között kötött pénzügyi

¹⁵ ...

¹⁶ ...

¹⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 2002/65/EK irányelve (2002. szeptember 23.) a fogyasztói pénzügyi szolgáltatások távértékesítéssel történő forgalmazásáról, valamint a 90/619/EGK tanácsi irányelv, a 97/7/EK irányelv és a 98/27/EK irányelv módosításáról (HL L 271., 2002.10.9., 16. o.).

¹⁸ Az Európai Parlament és a Tanács 2011/83/EU irányelve (2011. október 25.) a fogyasztók jogairól, a 93/13/EGK tanácsi irányelv és az 1999/44/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 85/577/EGK tanácsi irányelv és a 97/7/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 304., 2011.11.22., 64. o.).

szolgáltatási szerződések terén, a távértékesítés iránti fogyasztói bizalom erősítése érdekében.

- (4) A belső piacon a fogyasztóvédelem egyformán magas szintjének biztosítása a legmegfelelőbbben teljes harmonizációval érhető el. Teljes harmonizációra van szükség annak biztosítására, hogy az Unióban valamennyi fogyasztó érdekeit magas szinten és egyenlő módon védelmezzék, valamint hogy egy jól működő belső piacot lehessen létrehozni. Ezért a tagállamok számára nem helyénvaló lehetővé tenni, hogy a jelen irányelvben meghatározottaktól eltérő nemzeti rendelkezéseket tartsanak fenn vagy vezessenek be az irányelv hatálya alá tartozó szempontok tekintetében, kivéve, ha ez az irányelv másként rendelkezik. Ilyen harmonizált rendelkezések hiányában a tagállamok szabadon tarthatnak fenn vagy vezethetnek be nemzeti jogszabályokat.
- (5) A 2002/65/EK irányelv különböző felülvizsgálatok tárgyát képezte. E felülvizsgálatok feltárták, hogy a termékspecifikus jogszabályok fokozatos bevezetése a 2002/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv tekintetében jelentős átfedésekhez vezetett, valamint a digitalizáció súlyosbított néhány olyan problémát, amellyel az irányelv nem foglalkozik teljes mértékben.
- (6) A digitalizáció olyan piaci fejleményekhez járult hozzá, amelyek a 2002/65/EK irányelv elfogadásakor még nem voltak előre láthatók. Az azóta tapasztalt gyors technológiai fejlődés ugyanis jelentős változásokat hozott a pénzügyi szolgáltatások piacán. Bár uniós szinten számos ágazatspecifikus jogi aktus elfogadására került sor, a szolgáltatóknak kínált pénzügyi szolgáltatások jelentős mértékben fejlődtek és diverzifikálódtak. Új termékek jelentek meg – különösen az online környezetben –, és az igénybevételük folyamatosan növekszik, gyakran gyors és előre nem látható módon. E tekintetben a 2002/65/EK irányelv horizontális alkalmazása továbbra is releváns. A 2002/65/EK irányelvnek az ágazatspecifikus uniós jogszabályok által nem szabályozott fogyasztói pénzügyi szolgáltatásokra való alkalmazása azt eredményezte, hogy a fogyasztók és a kereskedők javát szolgáló harmonizált szabálykészlet alkalmazandó. Ez a „biztonsági háló” funkció hozzájárul a magas szintű fogyasztóvédelemhez, miközben egyenlő versenyfeltételeket biztosít a kereskedők között.
- (7) Azon tény figyelembevételére érdekében, hogy az uniós ágazatspecifikus jogszabályok fokozatos bevezetése a 2002/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvvel való jelentős átfedésekhez vezetett, és hogy a digitalizáció súlyosbított néhány olyan problémát, amellyel az irányelv nem foglalkozik teljes mértékben – beleértve azt is, hogy hogyan és mikor kell a tájékoztatást nyújtani a fogyasztónak –, felül kell vizsgálni a fogyasztó és kereskedő közötti, távollevők között kötött pénzügyi szolgáltatási szerződésekre vonatkozó szabályokat, a „biztonsági háló” funkció alkalmazásának biztosítása mellett.
- (8) A 2011/83/EU irányelv a 2002/65/EK irányelvhez hasonlóan rendelkezik a szerződéskötést megelőző tájékoztatásról és az elállási jogról bizonyos, távollevők között kötött fogyasztói szerződések esetében. Ez a kiegészítő jelleg azonban korlátozott, mivel a 2011/83/EU irányelv nem terjed ki a pénzügyi szolgáltatási szerződésekre.
- (9) A 2011/83/EU irányelv hatályának a távollevők között kötött pénzügyi szolgáltatási szerződésekre való kiterjesztése biztosíthatja a szükséges komplementaritást. A fogyasztói pénzügyi szolgáltatások sajátos jellegéből adódóan azonban – különösen összetettségük miatt – a 2011/83/EU irányelv nem minden rendelkezését célszerű alkalmazni a távollevők között kötött fogyasztói pénzügyi szolgáltatási szerződésekre.

A csak a távollévők között kötött pénzügyi szolgáltatási szerződésekre alkalmazandó szabályokat tartalmazó külön fejezettel biztosítható a szükséges egyértelműség és jogbiztonság.

- (10) Bár az érintett szolgáltatások sajátos jellege miatt nem helyénvaló a 2011/83/EU irányelv valamennyi rendelkezését alkalmazni a távollévők között kötött pénzügyi szolgáltatási szerződésekre, a 2011/83/EU irányelv számos rendelkezését – például a releváns fogalommeghatározásokat, a többletösszegek fizetésére, valamint a végrehajtásra és a szankciókra vonatkozó szabályokat – kívánatos alkalmazni a távollévők között kötött pénzügyi szolgáltatási szerződésekre. E rendelkezések alkalmazása biztosítja a távollévők között kötött szerződések különböző típusai közötti komplementaritást. A 2011/83/EU irányelv szankciókra vonatkozó szabályai alkalmazásának kiterjesztése biztosítani fogja, hogy hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókat szabjanak ki a kiterjedt jogsértésekért vagy uniós dimenzióval rendelkező kiterjedt jogsértésekért felelős kereskedőkre.
- (11) A 2011/83/EU irányelv részét képező külön fejezetnek tartalmaznia a 2002/65/EK irányelv továbbra is releváns és szükséges szabályait, különösen a szerződéskötést megelőző tájékoztatáshoz való jogot és az elállási jogot, valamint a távollévők között kötött pénzügyi szolgáltatási szerződések esetében a tisztességes online magatartást biztosító szabályokat.
- (12) Mivel a távollévők közötti pénzügyi szolgáltatási szerződéseket leggyakrabban elektronikus úton kötik, a távollévők között kötött pénzügyi szolgáltatási szerződések esetében a tisztességes online magatartást biztosító szabályoknak hozzá kell járulniuk az EUMSZ 114. cikkében és az Európai Unió Alapjogi Chartájának 38. cikkében rögzített célok eléréséhez. A megfelelő magyarázatra vonatkozó szabálynak további átláthatóságot kell garantálnia, és biztosítania a fogyasztó számára, hogy emberi beavatkozást kérjen, ha online interfészekon, például chatboxon vagy hasonló eszközökön keresztül lép kapcsolatba a kereskedővel. Meg kell tiltani a kereskedő számára, hogy online interfészen olyan intézkedéseket alkalmazzon, amelyek torzíthatják vagy csökkenthetik a fogyasztók azon képességét, hogy szabad, autonóm és megalapozott módon döntsenek vagy válasszanak.
- (13) Bizonyos pénzügyi szolgáltatásokra konkrét uniós jogi aktusok vonatkoznak, és azokat e pénzügyi szolgáltatásokra továbbra is alkalmazni kell. A jogbiztonság garantálása érdekében egyértelművé kell tenni, hogy amennyiben egy meghatározott pénzügyi szolgáltatásokat szabályozó másik uniós jogi aktus a fogyasztónak a szerződés megkötését megelőzően nyújtandó tájékoztatásra vagy az elállási jog gyakorlására vonatkozó szabályokat tartalmaz, csak ezen egyéb uniós jogi aktus adott rendelkezései vonatkoznak az érintett fogyasztói pénzügyi szolgáltatásokra, ha arról a szóban forgó jogi aktus másként nem rendelkezik. Például a 2009/138/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv¹⁹ 186. cikkének alkalmazási körében az „elállási időszakot” érintően a 2009/138/EK irányelvben meghatározott szabályok alkalmazandók, nem pedig az ezen irányelvben az elállási jogra vonatkozóan meghatározott szabályok, illetve a 2014/17/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv²⁰ 14. cikke (6) bekezdésének alkalmazási körében nem alkalmazandók az ezen irányelvben az elállási jogra

¹⁹ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/138/EK irányelve (2009. november 25.) a biztosítási és viszontbiztosítási üzleti tevékenység megkezdéséről és gyakorlásáról (Szolvencia II) (HL L 335., 2009.12.17., 1. o.).

²⁰ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/17/EU irányelve (2014. február 4.) a lakóingatlanokhoz kapcsolódó fogyasztói hitelmegállapodásokról, valamint a 2008/48/EK és a 2013/36/EU irányelv és az 1093/2010/EU rendelet módosításáról (HL L 60., 2014.2.28., 34. o.).

vonatkozóan meghatározott szabályok. Hasonlóképpen, meghatározott pénzügyi szolgáltatásokat szabályozó egyes uniós jogi aktusok²¹ kiterjedt és kidolgozott szabályokat tartalmaznak annak biztosítása érdekében, hogy a fogyasztók képesek legyenek megérteni a javasolt szerződés alapvető jellemzőit. Továbbá a meghatározott pénzügyi szolgáltatásokat szabályozó uniós jogi aktusok egyesek – például a lakóingatlanokhoz kapcsolódó fogyasztói hitelmegállapodásokról szóló 2014/17/EU irányelv²² – már tartalmazzák a kereskedők által a fogyasztók számára a javasolt szerződéssel kapcsolatban nyújtandó megfelelő magyarázatra vonatkozó szabályokat. A jogbiztonság garantálása érdekében a megfelelő magyarázatra vonatkozóan ezen irányelvben meghatározott szabályok nem alkalmazandók azokra a pénzügyi szolgáltatásokra, amelyek olyan konkrét pénzügyi szolgáltatásokat szabályozó uniós jogi aktusok hatálya alá tartoznak, amelyek tartalmazzák a fogyasztó számára a szerződés megkötése előtt nyújtandó tájékoztatásra vonatkozó szabályokat.

- (14) A fogyasztói pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó, távollevő felek közötti szerződések feltételeinek megtárgyalása távközlő eszközök használatához kötött, amelyek a kereskedő és a fogyasztó egyidejű jelenlétét nem igénylő távértékesítő vagy -szolgáltató rendszer részét képezik. A kommunikációs eszközök folyamatos fejlődésének kezelése érdekében olyan elveket kell meghatározni, amelyek a széles körben még nem használt vagy egyelőre még nem ismert eszközökre is vonatkoznak.
- (15) A pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó, olyan adott szerződés, amely egymást követő vagy azonos jellegű, de időben elkülönülve végrehajtott műveleteket foglal magában, jogi szempontból különböző elbírálás alá eshet a különböző tagállamokban, ugyanakkor fontos, hogy a szabályok alkalmazása minden tagállamban egységes legyen. Ezért helyénvaló úgy rendelkezni, hogy a távollévők között kötött pénzügyi szolgáltatási szerződésekre vonatkozó rendelkezések legyenek alkalmazandók az olyan egymást követő műveletek első műveletére vagy az olyan azonos jellegű, de időben elkülönülően végrehajtott műveletsorok első műveletére, amelyek egy egésznek tekinthetők, függetlenül attól, hogy az adott művelet vagy műveletsor egy adott szerződés vagy több egymást követő szerződés tárgyát képezi-e. Például „alapszolgáltatási megállapodásnak” tekinthető a bankszámla nyitása, és „műveletnek” tekinthető a pénzügyi összegek bankszámlán való elhelyezése vagy onnan történő felvétele. Egy alapszolgáltatási megállapodás új elemekkel való kibővítése nem „műveletnek”, hanem újabb szerződésnek minősül.
- (16) Ezen irányelv alkalmazási körének behatárolása érdekében a távollévők között kötött fogyasztói pénzügyi szolgáltatási szerződésekre vonatkozó szabályok nem alkalmazandók a szigorúan alkalmi jelleggel és a távollévők között kötött szerződések megkötésére szolgáló kereskedelmi struktúrára kívül nyújtott szolgáltatásokra.
- (17) A távközlő eszközök használata nem vezethet a fogyasztó részére nyújtott tájékoztatás indokolatlan korlátozásához. Az átláthatóság érdekében követelményeket kell

²¹ Például: az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1238 rendelete (2019. június 20.) a páneurópai egyéni nyugdíjtermékekről (PEPP) (HL L 198., 2019.7.25., 1. o.), az Európai Parlament és a Tanács 2014/65/EU irányelve (2014. május 15.) a pénzügyi eszközök piacairól, valamint a 2002/92/EK irányelv és a 2011/61/EU irányelv módosításáról (HL L 173., 2014.6.12., 349. o.), az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/97 irányelve (2016. január 20.) a biztosítási értékesítésről (HL L 26., 2016.2.2., 19. o.), valamint az Európai Parlament és a Tanács 2014/92/EU irányelve (2014. július 23.) a fizetési számlákhoz kapcsolódó díjak összehasonlíthatóságáról, a fizetésiszámla-váltásról és az alapszintű fizetési számla nyitásáról, illetve használatáról (HL L 257., 2014.8.28., 214. o.).

²² Az Európai Parlament és a Tanács 2014/17/EU irányelve (2014. február 4.) a lakóingatlanokhoz kapcsolódó fogyasztói hitelmegállapodásokról, valamint a 2008/48/EK és a 2013/36/EU irányelv és az 1093/2010/EU rendelet módosításáról (HL L 60., 2014.2.28., 34. o.).

meghatározni abban a tekintetben, hogy a távollevők közötti szerződés megkötése előtt mikor kell a tájékoztatást a fogyasztó számára biztosítani, és milyen módon kell ezt a tájékoztatást eljuttatni a fogyasztóhoz. Annak érdekében, hogy a fogyasztók a tények teljes ismeretében dönthessenek, a tájékoztatást legalább egy nappal a távollevők közötti szerződés megkötése előtt meg kell kapniuk. Csak kivételes esetekben adható meg a tájékoztatás a távollevők közötti pénzügyi szolgáltatási szerződés megkötése előtt egy napon belül. Ha a szerződést egy napon belül kötik meg, a kereskedőt kötelezni kell arra, hogy a meghatározott határidőn belül emlékeztesse a fogyasztót a távollevők között kötött pénzügyi szolgáltatási szerződéstől való elállás lehetőségéről.

- (18) A tájékoztatási követelményeket korszerűsíteni és frissíteni kell, hogy azoknak része legyen például a kereskedő e-mail-címe, valamint az egyes fogyasztói pénzügyi szolgáltatásokhoz kapcsolódó kockázatra és nyereségre vonatkozó információk. A fogyasztókat arról is egyértelműen tájékoztatni kell, ha a nekik felajánlott ár automatizált feldolgozás alapján személyre szabott.
- (19) Ha a távollevők között kötött fogyasztói pénzügyi szolgáltatás kockázat-nyereség profilt tartalmaz, tartalmaznia kell bizonyos elemeket, így egy összefoglaló kockázati mutatót, kiegészítve a mutató szöveges magyarázatával, fő korlátaival, valamint a pénzügyi szolgáltatás és a lehetséges maximális tőkeveszteség szempontjából lényeges kockázatok szöveges magyarázatával, beleértve azt is, hogy a teljes tőkeösszeg elveszíthető-e.
- (20) Egyes pénzügyi szolgáltatások szolgálhatnak környezetvédelmi vagy társadalmi célokat, például az éghajlatváltozás elleni küzdelemhez való hozzájárulást vagy a túlzott eladósodottság csökkentéséhez való hozzájárulást. Ahhoz, hogy megalapozott döntést tudjon hozni a fogyasztó, tájékoztatást kell kapnia a pénzügyi szolgáltatás által követett konkrét környezeti vagy társadalmi célkitűzésekről is.
- (21) A tájékoztatási követelményeket módosítani kell bizonyos eszközök technikai korlátaival, mint például a meghatározott mobiltelefonok képernyőjén megjeleníthető karakterek számára vonatkozó korlátozásoknak a figyelembevétel céljából. Mobiltelefon-képernyők esetében, amennyiben a kereskedő az ilyen eszközökhöz szabta az online interfész tartalmát és megjelenítését, a következő információkat kell a legszembetűnőbben és elsőként megadni: a kereskedő kilétére vonatkozó információk, a fogyasztói pénzügyi szolgáltatás főbb jellemzői, a fogyasztó által a kereskedőnek a fogyasztói pénzügyi szolgáltatásért fizetendő teljes ár, beleértve a kereskedőn keresztül fizetett összes adót, vagy ha pontos ár nem adható meg, az ár kiszámításának alapja, amely a fogyasztó számára annak ellenőrzését lehetővé teszi, valamint az elállási jog fennállása vagy hiánya, beleértve e jog gyakorlásának feltételeit, határidejét és eljárásait. A többi információ további oldalakon is megadható. Azonban a távollevők közötti szerződés megkötése előtt minden információt rendelkezésre kell bocsátani tartós adathordozón.
- (22) A szerződéskötést megelőző tájékoztatás elektronikus úton történő megadásakor ezeket az információkat egyértelműen és érthetően kell bemutatni. Ebben a tekintetben a tájékoztatást hathatósan ki lehet emelni, keretbe lehet foglalni és kontextusba lehet helyezni a képernyőn. A rétegekbe rendezés technikája bizonyos pénzügyi szolgáltatások esetében hasznosnak bizonyult; célszerű ösztönözni e technika alkalmazását, azaz a tájékoztatás részleteket tartalmazó elemeinek előugró ablakok vagy a kísérő rétegekhez vezető linkek segítségével történő bemutatásának lehetővé tételét. A szerződéskötést megelőző tájékoztatás megadásának egyik lehetséges módja a „tartalomjegyzék” megközelítés, bővíthető címsorok használatával. A legfelső

szinten a fogyasztók megtalálhatják a fő témákat, és az egyes fő témákra vonatkozó tájékoztatás bővíthető, ha a fogyasztó az adott témára kattint – ilyenkor a fogyasztót a rendszer a releváns információk részletesebb bemutatásához irányítja. Ily módon a fogyasztó egy helyen rendelkezik az összes szükséges információval, ugyanakkor megtartja az ellenőrzést afelett, hogy mit és mikor kíván áttekinteni. A fogyasztók számára lehetővé kell tenni a szerződéskötést megelőző összes tájékoztató letöltését és önálló dokumentumként történő mentését.

- (23) A fogyasztók számára biztosítani kell a szankciók és indokolási kötelezettség nélkül történő elállás jogát. Amennyiben az elállási jog nem alkalmazandó, mert a fogyasztó kifejezetten kérte a szerződésnek az elállási időszak lejárta előtti teljesítését, a kereskedő köteles a szerződés teljesítésének megkezdése előtt tájékoztatni erről a fogyasztót.
- (24) Az elállási jog tényleges gyakorlásának biztosítása érdekében az e jog gyakorlására irányuló eljárás nem járhat több teherrel, mint a távollevők között kötött szerződés megkötésének eljárása.
- (25) Például a távollevők között elektronikus úton kötött szerződések esetében a kereskedőnek biztosítani kell a fogyasztó számára az elállási gomb használatának lehetőségét. Az elállási gomb hatékony használatának biztosítása érdekében a kereskedőnek gondoskodnia kell arról, hogy az jól látható legyen, és amikor a fogyasztó igénybe veszi ezt a gombot, a kereskedőnek megfelelően dokumentálnia kell annak használatát.
- (26) A fogyasztóknak segítségre lehet szükségük annak eldöntéséhez, hogy mely pénzügyi szolgáltatás felel meg legjobban a szükségleteiknek és pénzügyi helyzetüknek. Ezért a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a távollevők között kötött pénzügyi szolgáltatási szerződés megkötése előtt a kereskedők az általuk a fogyasztónak kínált pénzügyi szolgáltatások tekintetében megadják az ilyen segítséget azáltal, hogy megfelelő magyarázatot adnak a releváns információkról, ezen belül a javasolt termékek alapvető jellemzőiről. A megfelelő magyarázat nyújtására vonatkozó kötelezettség különösen fontos akkor, ha a fogyasztók távollevők között kötött pénzügyi szolgáltatási szerződést kívánnak kötni, és a kereskedő online eszközökön keresztül nyújt magyarázatot. Annak biztosítása érdekében, hogy a fogyasztó megértse, hogy a szerződés milyen következményekkel járhat az anyagi helyzetére nézve, a fogyasztó számára minden esetben lehetővé kell tenni, hogy emberi beavatkozást kérhessen a kereskedőtől.
- (27) A kereskedőknek meg kell tiltani, hogy pénzügyi szolgáltatási szerződések távollevők közötti megkötésekor online interfészük struktúráját, kialakítását, funkcióját vagy működési módját oly módon használják, amely torzíthatja vagy csökkentheti a fogyasztók azon képességét, hogy szabad, autonóm és megalapozott módon döntsenek vagy válasszanak.
- (28) A 2011/83/EU irányelvet ezért ennek megfelelően módosítani kell.
- (29) A 2002/65/EK irányelvet ezért hatályon kívül kell helyezni.
- (30) Mivel ennek az irányelvnek a célját, nevezetesen a fogyasztóvédelem magas szintjének elérésén keresztül a belső piac megfelelő működéséhez való hozzájárulást tagállami szinten nem lehet kielégítően megvalósítani, és ezért az uniós szinten jobban megvalósítható, az Unió az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritási elvvel összhangban intézkedéseket fogadhat el. Az említett cikkben

foglalt arányosság elvének megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.

- (31) A tagállamoknak és a Bizottságnak a magyarázó dokumentumokról szóló, 2011. szeptember 28-i együttes politikai nyilatkozatával²³ összhangban a tagállamok vállalták, hogy az átültető intézkedéseikről szóló értesítéshez indokolt esetben egy vagy több olyan dokumentumot mellékelnek, amely megmagyarázza az irányelv elemei és az azt átültető nemzeti jogi eszközök megfelelő részei közötti kapcsolatot. Ezen irányelv tekintetében a jogalkotó úgy ítéli meg, hogy ilyen dokumentumok átadása indokolt,

²³ HL C 369., 2011.12.17., 14. o.

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

A 2011/83/EU irányelv módosításai

A 2011/83/EU irányelv a következőképpen módosul:

1. A 3. cikk a következőképpen módosul:

a) a szöveg a következő 1b) bekezdéssel egészül ki:

„1b) Az 1. és 2. cikk, a 3. cikk (2), (5) és (6) bekezdése, a 4. cikk, a 16a–16e. cikk, a 19. cikk, a 21–23. cikk, a 24. cikk (1), (2), (3) és (4) bekezdése, a 25. cikk és a 26. cikk a távollevők között kötött, pénzügyi szolgáltatások nyújtására vonatkozó szerződésekre is alkalmazandók.

Amennyiben az első albekezdésben említett szerződések az alapszolgáltatási megállapodást követően egymást követő műveleteket, vagy azonos jellegű, de időben elkülönülten végrehajtott műveletsort foglalnak magukban, az első albekezdésben említett rendelkezések csak az alapmegállapodásra érvényesek.”

b) a (3) bekezdés d) pontjának helyébe a következő szöveg lép:

„d) a 3. cikk 1b. bekezdésének hatálya alá nem tartozó pénzügyi szolgáltatások esetében.”

2. Az irányelv a következő fejezettel egészül ki:

„IIIa. FEJEZET

**A TÁVOLLEVŐK KÖZÖTT KÖTÖTT PÉNZÜGYI SZOLGÁLTATÁSI
SZERZŐDÉSEKRE VONATKOZÓ SZABÁLYOK**

16a. cikk

**Tájékoztatási követelmények fogyasztói pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó, távollevők
között kötött szerződések esetében**

(1) A fogyasztót a távollevők között kötött szerződés, illetve annak megfelelő ajánlat mindaddig nem köti, amíg a kereskedő egyértelműen és érthető módon tájékoztatást nem nyújt a fogyasztónak a következőkről:

a) a kereskedő személyazonossága és fő tevékenysége;

b) a kereskedő letelepedési helyének postai címe, valamint telefonszáma és e-mail-címe; ezenkívül ha a kereskedő megad egyéb online kommunikációs eszközöket is, amelyek biztosítják, hogy a fogyasztó tartós adathordozón megőrizhesse a kereskedővel folytatott írásbeli kommunikációt, beleértve az ilyen levelezés dátumát és időpontját is, az információnak tartalmaznia kell az ilyen egyéb eszközök adatait is; minden ilyen, a kereskedő által biztosított kommunikációs eszköz célja, hogy segítségével a fogyasztó gyorsan és hatékonyan kapcsolatba tudjon lépni a kereskedővel; adott esetben a kereskedő tájékoztatást nyújt annak a kereskedőnek a postai címéről és azonosító adatairól is, akinek a nevében eljár;

- c) ha a b) pont szerint megadott címétől eltérő, a kereskedő üzleti tevékenysége helyének postai címe, és adott esetben annak a kereskedőnek a postai címe, akinek a nevében eljár, ahova a fogyasztó a panaszait címezheti;
- d) ha a kereskedőt szakmai névjegyzékbe vagy más hasonló hivatalos nyilvántartásba bejegyezték, akkor ennek a szakmai jegyzéknek a neve és a kereskedő bejegyzési száma, vagy más hasonló, nyilvántartásbeli azonosító száma;
- e) ha a kereskedő tevékenysége engedélyhez kötött, az érintett felügyelő hatóság adatai;
- f) a pénzügyi szolgáltatás fő jellemzőinek leírása;
- g) a pénzügyi szolgáltatásért a fogyasztó által a kereskedő részére fizetendő teljes ár, beleértve minden ezzel kapcsolatos díjat, fizetendő összeget és költséget, valamint a kereskedőn keresztül fizetett minden adót vagy, ha a pontos ár nem jelölhető meg, az árkalkuláció alapját, amelynek alapján a fogyasztó meggyőződhet az árról;
- h) adott esetben az, hogy az ár automatizált döntéshozatal alapján személyre szabott;
- i) adott esetben annak jelzése, hogy a pénzügyi szolgáltatás olyan eszközökhöz kapcsolódik, amelyek egyedi jellemzőik vagy a végrehajtandó műveletek miatt különleges kockázattal járnak, vagy amelyek ára a pénzpiacok olyan ingadozásaitól függ, amelyekre a kereskedő nincs befolyással, valamint annak jelzése, hogy a múltbeli teljesítések nem vonatkoztathatók a jövőbeli teljesítésekre;
- j) annak a lehetőségnek a jelzése, hogy a kereskedőn keresztül fizetett vagy általa felszámított összegeken kívül további adók és/vagy költségek merülhetnek fel;
- k) annak az időszaknak bármilyen korlátozása, amelyen belül a megadott adatok érvényesek;
- l) a fizetésre és a teljesítésre vonatkozó rendelkezések;
- m) a távközlő eszközök alkalmazásáért a fogyasztónál felmerülő egyéb többletköltségek, amennyiben ilyen többletköltség kerül felszámításra;
- n) adott esetben a kockázat-nyereség profil rövid ismertetése;
- o) adott esetben a pénzügyi szolgáltatás által szolgáltatott esetleges környezeti vagy társadalmi célokra vonatkozó információk;
- p) az elállási jog megléte vagy hiánya, illetve, amennyiben az fennáll, annak tartama és gyakorlásának feltételei, ideértve az arra az összegre vonatkozó tájékoztatást, amelyet a fogyasztónak esetlegesen fizetnie kell, továbbá e jog elmulasztásának következményei;
- q) a távollevők között kötött szerződés minimális időtartama a folyamatosan vagy rendszeresen teljesített pénzügyi szolgáltatások esetén;
- r) a feleknek a távollevők között kötött szerződés lejárat előtt történő vagy egyoldalú megszüntetésére vonatkozó, a szerződés kikötései szerinti

jogai, ideértve a szerződés által az ilyen esetre megállapított szankciókat is;

- s) az elállási jog gyakorlására vonatkozó gyakorlati utasítások, amelyek többek között feltüntetik azt a címet vagy e-mail-címet, amelyre az elállásról szóló értesítést el kell küldeni, valamint az elektronikus úton megkötött pénzügyi szerződések esetében információkat a 16d. cikkben említett elállási gomb meglétéről és elhelyezkedéséről;
- t) a távollevők között kötött szerződésre alkalmazandó jogra, és/vagy az illetékes bíróságra vonatkozó bármely szerződési feltétel;
- u) arra vonatkozó tájékoztatás, hogy a szerződés feltételeinek és az e cikkben említett előzetes információknak a közlése milyen nyelven vagy nyelveken történik, továbbá, hogy a kereskedő az ügyfél egyetértésével milyen nyelven vagy nyelveken vállalja a kapcsolattartást a távollevők között kötött szerződés időtartama alatt.;
- v) adott esetben peren kívüli panasztételi és jogorvoslati mechanizmus igénybevételének lehetősége, amelyek kötelezőek a kereskedőre nézve, valamint az ehhez való hozzáférés módja.

- (2) Telefonon keresztüli kapcsolatfelvétel esetén a beszélgetés megkezdésekor a kereskedőnek érthető módon közölnie kell a fogyasztóval személyazonosságát és a hívás kereskedelmi célját.

Amennyiben a fogyasztó kifejezetten beleegyezik a telefonon keresztüli kapcsolatfelvétel folytatásába, az (1) bekezdéstől eltérve csak az említett bekezdés a), f), g) és p) pontjában említett információkat kell közölni.

A kereskedő tájékoztatja a fogyasztót az (1) bekezdésben említett egyéb információk jellegéről és rendelkezésre állásáról, valamint közli ezeket az információkat, amikor teljesíti a (3) bekezdés szerinti kötelezettségeit.

- (3) A kereskedő az (1) bekezdésben említett tájékoztatást legalább egy nappal azelőtt adja meg, mielőtt a fogyasztó kötelezettséget vállalna bármiféle távollevők között kötött szerződés vonatkozásában.

Amikor az (1) bekezdésben említett tájékoztatást kevesebb mint egy nappal azelőtt adják meg, mielőtt a fogyasztó kötelezettséget vállalna a távollevők között kötött szerződés vonatkozásában, a tagállamok előírják, hogy a kereskedő tartós adathordozón emlékeztetőt küldjön a fogyasztónak a távollevők között kötött szerződéstől való elállás lehetőségéről és az elállás esetén követendő eljárásról, a 16b. cikkel összhangban. Ezt az emlékeztetőt legkésőbb egy nappal a távollevők között kötött szerződés megkötését követően el kell küldeni a fogyasztónak.

- (4) Az (1) bekezdésben említett tájékoztatást tartós adathordozón kell eljuttatni a fogyasztónak, és azt könnyen érthető formában, olvasható méretű karakterekkel kell megjeleníteni.

Elektronikus úton történő tájékoztatás esetén a kereskedő számára engedélyezett az információk rétegekbe rendezése, az (1) bekezdés a), f), g) és p) pontjában említett információk kivételével.

Ha a kereskedő az információk rétegekbe rendezését választja, lehetővé kell tennie az (1) bekezdésben említett információk egyetlen dokumentumként történő kinyomtatását.

Az (1) bekezdésben említett információk megadásakor csak akkor használhatók különböző színek, ha a tájékoztatás érthetősége a kiemelt információkat tartalmazó dokumentum fekete-fehérben történő kinyomtatásakor vagy fénymásolásakor sem csökken.

Az (1) bekezdésben említett információkat kérésre – megfelelő formátumban – a látássérült fogyasztók rendelkezésére kell bocsátani.

- (5) Az e cikkben meghatározott tájékoztatási követelmények teljesítésének bizonyítása a kereskedőt terheli.
- (6) Ha egy meghatározott pénzügyi szolgáltatásokat szabályozó másik uniós jogi aktus a fogyasztónak a szerződés megkötését megelőzően nyújtandó tájékoztatásra vonatkozó szabályokat tartalmaz, csak ezen uniós jogi aktus szerződéskötést megelőző tájékoztatási követelményei vonatkoznak az adott fogyasztói pénzügyi szolgáltatásokra, ha arról a szóban forgó jogi aktus másként nem rendelkezik.

16b. cikk

A távollevők között pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozóan kötött szerződéstől való elállás joga

- (1) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a fogyasztó 14 naptári napon belül indokolás és bárminemű szankció nélkül elállhasson a szerződéstől.

Az első albekezdésben említett elállási időszak kezdete az alábbi napok egyike:

- a) a távollevők között kötött szerződés megkötésének napja,
- b) az a nap, amelyen a fogyasztó a szerződési feltételeket és egyéb információkat a 16a. cikkel összhangban kézhez veszi, amennyiben ez az időpont későbbi, mint az ezen albekezdés a) pontjában említett nap.

- (2) Az elállási jog nem alkalmazható a következő esetekre:

- a) olyan fogyasztói pénzügyi szolgáltatások, amelyek ára a pénzpiac olyan ingadozásaitól függ, amelyekre a kereskedő nincs befolyással, ugyanakkor ilyen ingadozások az elállási időszak alatt előfordulhatnak; ide tartoznak a következőkkel kapcsolatos szolgáltatások:
 - deviza;
 - pénzpiaci eszközök; átruházható értékpapírok;
 - kollektív befektetési formák befektetési jegyei;
 - pénzügyi határidős ügyletek, ideértve a készpénz-helyettesítő eszközöket;
 - határidős kamatláb-megállapodások;
 - kamat-, deviza- és részvény-csereügyletek;
 - az e pontban említett bármely eszközre vonatkozó vételi vagy eladási opció, ideértve a készpénz-helyettesítő eszközöket is. Ebbe a kategóriába tartoznak különösen a deviza- és kamatláb-opciók;
 - [a kriptoeszközök piacairól és az (EU) 2019/193 irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletről irányuló bizottsági javaslat (2020. szeptember 24., COM(2020) 593 final) 3. cikkének 1. és 2. pontjában] meghatározott kriptoeszközök.

- b) olyan utazási és csomagbiztosítási kötvények, vagy hasonló rövid lejáratú biztosítási kötvények, amelyek futamideje nem éri el az egy hónapot;
 - c) olyan szerződések, amelyeket a fogyasztó kifejezett kérelmére mindkét fél teljes mértékben teljesített, mielőtt a fogyasztó elállási jogát gyakorolná.
- (3) A fogyasztó az (1) bekezdésben említett elállási időszakon belül gyakorolja elállási jogát, ha a fogyasztó ezen időszak lejártá előtt megküldi az elállási jog gyakorlására vonatkozó közleményt vagy aktiválja az (5) bekezdésben említett elállási gombot.
- (4) E cikk nem érinti a nemzeti jog azon rendelkezéseit, amelyek olyan időtartamot írnak elő, amelynek során a szerződés teljesítése nem kezdődhet meg.
- (5) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a távollevők között elektronikusan kötött szerződések esetében a kereskedő biztosítsa az elállási gomb használatának lehetőségét annak érdekében, hogy megkönnyítse a fogyasztó számára az elállási jog gyakorlását. Ennél a gombnál jól láthatóan fel kell tüntetni az „Elállás a szerződéstől” feliratot vagy más ennek megfelelő egyértelmű megfogalmazást.

Az elállási gombot szembetűnő módon kell elhelyezni és az elállási időszak teljes időtartama alatt folyamatosan elérhetővé kell tenni ugyanazon az elektronikusan interfészen, mint amelyet a távollevők között kötött szerződés megkötésére alkalmaztak. Emellett a kereskedő egy másik csatornán keresztül is elérhetővé teheti az elállási gombot.

A kereskedő biztosítja, hogy az elállási gomb aktiválásakor a fogyasztó azonnali visszaigazolást értesítést kapjon arról, hogy gyakorolta elállási jogát, amely tartalmazza az elállási jog gyakorlásának dátumát és időpontját. A kereskedő az elállási jog gyakorlásának visszaigazolását tartós adathordozón biztosítja a fogyasztó számára.

- (6) Ha egy meghatározott pénzügyi szolgáltatásokat szabályozó másik uniós jogi aktus az elállási jog gyakorlására vonatkozó szabályokat tartalmaz, csak ezen uniós jogi aktus elállási jog gyakorlására vonatkozó szabályai vonatkoznak az adott fogyasztói pénzügyi szolgáltatásokra, ha arról a szóban forgó jogi aktus másként nem rendelkezik.

16c. cikk

Az elállást megelőzően teljesített szolgáltatás megfizetése

- (1) Ha a fogyasztó a 16b. cikk szerinti elállási jogával él, akkor csak arra kötelezhető, hogy indokolatlan késedelem nélkül megfizesse a kereskedő által a távollevők között kötött szerződésnek megfelelően, ténylegesen teljesített szolgáltatást. A fizetendő összeg:
- a) nem haladhatja meg azt az összeget, amely a távollevők között kötött szerződés teljes tartalma szerinti szolgáltatáshoz arányosan viszonyuló, már teljesített szolgáltatásért jár;
 - b) semmiképpen nem lehet olyan mértékű, amely szankciójelleget.
- (2) A kereskedő semmilyen pénzügyi megfizetésére sem kötelezheti a fogyasztót e cikk (1) bekezdése alapján, kivéve ha bizonyítani tudja, hogy a fogyasztó a 16a. cikk (1) bekezdésének p) pontja szerint megfelelő tájékoztatást kapott a fizetendő összegéről. Azonban a kereskedő semmiképpen nem követelhet ilyen pénzügyi összeget,

ha a 16b. cikk (1) bekezdése szerinti elállási időtartam lejártát megelőzően, a fogyasztó előzetes kérése nélkül kezdte meg a szerződés teljesítését.

- (3) A kereskedő indokolatlan késedelem nélkül és legkésőbb 30 naptári napon belül visszatéríti a fogyasztó részére azokat az összegeket, amelyeket a távollevők között kötött szerződéssel összhangban tőle kapott, kivéve az (1) bekezdésben említett összeget. Ez az időszak azon a napon kezdődik, amelyen a kereskedő megkapja az elállási értesítést.
- (4) A fogyasztó indokolatlan késedelem nélkül és legkésőbb 30 naptári napon belül visszatéríti a kereskedő részére azokat az összegeket, amelyeket a kereskedőtől kapott. Ez az időszak azon a napon kezdődik, amelyen a fogyasztó eláll a szerződéstől.

16d. cikk

Megfelelő magyarázat

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a kereskedő kötelesek legyenek olyan megfelelő magyarázatot nyújtani a fogyasztónak az ajánlott pénzügyi szolgáltatási szerződésekről, amely lehetővé teszi a fogyasztó számára annak értékelését, hogy a javasolt szerződés és kiegészítő szolgáltatások megfelelnek-e szükségleteinek és pénzügyi helyzetének. A magyarázatnak a következő elemeket kell tartalmaznia:
 - a) az előírt szerződéskötés előtti tájékoztatás;
 - b) a javasolt szerződés alapvető jellemzői, beleértve a lehetséges kiegészítő szolgáltatásokat is;
 - c) a javasolt szerződés fogyasztót esetlegesen érintő konkrét hatásai, beleértve a fogyasztó nemfizetésének vagy késedelmes fizetésének következményeit is.
- (2) Az (1) bekezdés a fogyasztónak olyan online eszközök használatával nyújtott magyarázatokra is alkalmazandó, amint amilyenek az élő csevegések, csevegőbotok, gépi tanácsadás, interaktív eszközök vagy hasonló megközelítések.
- (3) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy amennyiben a kereskedő online eszközöket használ, a fogyasztónak joga legyen emberi beavatkozást kérni és kapni.
- (4) Ha egy meghatározott pénzügyi szolgáltatásokat szabályozó másik uniós jogi aktus a fogyasztónak a szerződés megkötését megelőzően nyújtandó tájékoztatásra vonatkozó szabályokat tartalmaz, e cikk (1)–(3) bekezdése nem alkalmazandó.

16e. cikk

Kiegészítő védelem az online interfészek tekintetében

A 2005/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv²⁴ és a 93/13/EGK tanácsi irányelv²⁵ sérelme nélkül a tagállamok olyan intézkedéseket fogadnak el, amelyek előírják, hogy

²⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 2005/29/EK irányelve (2005. május 11.) a belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól, valamint a 84/450/EGK tanácsi irányelv, a 97/7/EK, a 98/27/EK és a 2002/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvek, valamint a 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról („Irányelv a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról”) (HL L 149., 2005.6.11., 22. o.)

²⁵ A Tanács 93/13/EGK irányelve (1993. április 5.) a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről (HL L 95., 1993.4.21., 29. o.)

pénzügyi szolgáltatási szerződések távollevők közötti megkötésekor ne használják online interfészük struktúráját, kialakítását, funkcióját vagy működési módját oly módon, amely torzíthatja vagy csökkentheti a fogyasztók azon képességét, hogy szabad, autonóm és megalapozott módon döntsenek vagy válasszanak.

2. cikk

Átültetés

- (1) A tagállamok legkésőbb [az irányelv elfogadásától számított 24 hónap elteltével] elfogadják és kihirdetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek ahhoz szükségesek, hogy ennek az irányelvnek megfeleljenek. E rendelkezések szövegét haladéktalanul megküldik a Bizottságnak.

Ezeket a rendelkezéseket [az irányelv elfogadásától számított 24 hónap elteltének időpontja]-tól/től alkalmazni kell.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

- (2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

3. cikk

Hatályon kívül helyezés

A 2002/65/EK irányelv [az elfogadástól számított 24 hónap elteltének időpontja]-val/-vel hatályát veszti.

A hatályon kívül helyezett irányelvre vonatkozó hivatkozásokat az ezen irányelvvvel módosított 2011/83/EU irányelvre történő hivatkozásnak kell tekinteni, és az ezen irányelv mellékletében található megfelelési táblázat szerint kell értelmezni.

4. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

5. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*az Európai Parlament részéről
az elnök*

*a Tanács részéről
az elnök*